

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Plytváme chlebom. Môže za to aj cena?

Podľa názoru našich pekárov je dôvodom plytvania s chlebom a pečivom aj to, že ľudia sú zvyknutí za pekárenske výrobky platiť nízke ceny.

Takmer polovica z naku-peného chleba a pečiva v rodinách a v školských prevádzkach na Slovensku skončí v koši. Vplyva to priekskumu Národného poľnohospodárskeho a potravinárskeho centra, ktorý bol uskutočnený počas výstavy Agrokom-plex 2019 na vzorke 200 domácností a školských zariadení.

BRATISLAVA. Podnet na vypracovanie priekskumu vychádzal z Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR v rámci kvantitív-kácie príčin potravínových strát a plytvania s potravinami vo vybraných subjektoch. Výsledky priekskumu odhalili, že až 39 percent z odpadú v rodinách a v školách tvoria práve pekárenske výrobky. Toto číslo je enormne vysoké, najmä ak ho prirovnáme k skutočnosti, že pekári dlhodobo bojujú za zvýšenie cien u svojich odberateľov a úspešní sú len v malom percente prípadov,“ uviedla Tatiana Lopúchová, predsedníčka Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovníarov. Za pekárskymi výrobkami nasledovali ovocie a zelenina (32 percent), mlieko a mliečne produkty (16 percent), mäsové výrobky (7 percent) a cukrovinky (6 percent).

Podľa zväzu pekárov je dôvodom plytvania to, že ľudia sú zvyknutí za pekárenske výrobky platiť nízke ceny, v dôsledku čoho si na ich spotrebu nedávajú pozor, respektíve v zaobchádzaní s chlebom či s pečivom nie sú až natolko opatrní ako je to pri potravinách s vyššou pulťovou cenou.

„Slovenskí pekári bojujú s nízkymi odbytovými cenami, ktoré často nedosahujú ani výrobné náklady. V dôsledku neustáleho nárastu mzdových nákladov ako aj ostatných výrobných nákladov pekári vo všeobecnosti aplujú na nevyhnutnosť

zvýšenia cien. Pulťové ako aj odbytové ceny základných pekárnských výrobkov pritom už po niekoľko rokov zostávajú takmer na rovnakej úrovni, čo je z ekonomického hľadiska pekárni neakceptovateľné. Sme presvedčení o tom, že ak by sa ceny dostali na vyššiu úroveň, mnoho spotrebiteľov by riešilo kúpu pekárnských výrobkov opatrnejšie a neplytvalo by nimi v takom rozsahu ako je to v súčasnosti,“ dodala Tatiana Lopúchová.

Jej názor podporila aj komplexná štúdia v rámci 7. rámcového programu Európskej únie s názvom Food Use for social Innovation by Optimising Waste Prevention Strategies a analýza výsledkov tvorby odpadov v domácnostiach. V rámci nej bolo zistené, že domácnosti v rozvinutejších európskych krajinách najviac plytvajú ovocím a zeleninou, pričom práve pekárenske produkty sa v rámci plytvania nachádzali na posledných priečkach.

„Dôvodom môže byť práve spomenutá vyššia cena chleba a pečiva na pulťoch a zachovanie tradícií pekárstva v daných krajinách. U nás je tento trend zatiaľ opatrný, avšak pekári veria v zmenu,“ potvrdila Tatiana Lopúchová.

Respondenti v štúdiu zároveň potvrdili, že základnými príčinami plytvania sú nadmerné zásoby či nesprávne skladovanie.

Zväz pekárov upozorňuje aj na skutočnosť, že napriek týmto alarmujúcim štúdiám sme v súčasnosti svedkami toho, že obchodníci svoje ceny aj napriek skutočnosti-tiam znižujú.

„Pekári to považujú za vyslovene marketingový táh, ktorý ide na úkor ich práce,“ upozornila Tatiana Lopúchová zo Slovenského zväzu pekárov, cukrárov a cestovníarov.

(tuh)

ILUSTRACIÉ FOTO – (AR)

Názov projektu: Nový potenciál rozvoja agrosektora – AGROMECHATRONIK

Číslo projektu:
2019-1-SK01-
KA202-060773

Stredná odborná škola Pruské podala cez Erasmus+ KA2 projekt pod názvom „Nový potenciál rozvoja agrosektora – AGROMECHATRONIK“, zameraný na strategické partnerstvá medzi organizáciami, zapojenými do vzdelávania a odbornej prípravy alebo subjektmi, pôsobiacimi v iných sociálno-ekonomických podmienkach, ktorých cieľom je vypracovanie a vykonávanie spoločných iniciatív, budovanie kapacity a podpora partnerského učenia sa a medzinárodnej výmeny skúseností.

Hlavný cieľ projektu:
Tvorba inovácií

Začiatok projektu:
01.11.2019

Celkové trvanie projektu:
24 mesiacov

Koniec projektu:
30.11.2021

Projekt pozostáva z troch výstupov:

O1 – E-vzdelávacie materiály – učebnica (e-book)

O2 – Príručka pre učiteľov – učiteľa, majstra, školiteľa OVP a žiaca

O3 – Testovanie e-knihy študentmi SOŠ Pruské a partnerskými školami, ktoré majú schválený a zaradený do siete študijný odbor Agromechatronik.

Partnerskými školami sú: Stredná odborná škola technická a agropotravnárska Rimavská Sobota

a Stredná odborná škola Moldava nad Bodvou.

Cieľom projektu je vytvorenie spoločnej platformy pre výučbu agromechatroniky v krajinách, ktoré majú priamu skúsenosť s výučbou a jej následnú transformáciu v partnerských krajinách.

Hlavný cieľ v sebe zahŕňa

čiasťové ciele v podobe prišposobenia vzdelávacieho kurikula v zapojených štátoch z dôvodu mobility študentov a pedagogických zamestnancov v systéme OVP formou vy tvorenia komplexného e-learningového vzdelávacieho materiálu pre predmet agromechatronika.

Posilni sa samostatná kvalifikácia učiteľov a majstrov odbornej výchovy v oblasti výstupu učenia potrebné pre

medzikultúrne a jazykové schopnosti, nadviažu spoluprácu so zahraničnými učiteľmi a študentmi.

Projekt je v danej oblasti jedinečný a inovatívny, nakoľko zastrešuje oblasť vzdelávania, kde inovácie postupujú razantnými krokmi vpred a doplní chýbajúcu odbornú literatúru. Projekt bude rozvinutý v dvoch oblastiach.

Jednou z nich je zvýšenie kvality, čo sa týka metodológie vzdelávania učite-

lov odborných predmetov a majstrov odbornej prípravy. Druhou oblasťou je prepojenie vyučovacieho procesu so zamestnávateľskou sférou v systéme ďalšieho vzdelávania. Partnerstvo v projekte tvorí 5 partnerov: SOŠ Pruské – koordinátor projektu. Od roku 2017 sa na škole vyučuje študijný experimentálny odbor agromechatronik. AGRIION – Zdrúženie dodávateľov pôdohospodárskej techniky v SR, ktorý je odborným garantom vzdelávania s prepojením priamo na výrobcov a predajcov poľnohospodárskej techniky. SIOV Bratislava – odborný garant pre odborné vzdelávanie na Slovensku. Stredná odborná škola a Gymnázium Staré Město – stredná škola podobného zamerania. Landw. Fachschule Burgkirchen, Rakúsko – zabezpečuje vyučbu v systéme ďalšieho vzdelávania.

Partnerstvo v projekte má nadnárodný charakter, výsledkom projektu bude výučbový materiál, postavený aj na e-learningovej platforme, ktorý bude využiteľný u jednotlivých partnerov, čím sa dosiahne zosúladenie vedomostí a odborných kompetencií v jednotlivých krajinách.

Počas projektu sa vytvorila nové učebné texty

Ťah na správne stravovacie návyky

Správne stravovacie a pohybové návyky už v najrannejšom veku následne ovplyvňujú aj zdravie dospieľajúceho človeka.

Deti by mali byť vedené k správnyim stravovacím návykom a k zdravému životnému štýlu nielen svojimi rodičmi, ale aj v učiteľni v škole, pri mimoškolských aktivitách. Vytvorenie správnych návykov má väčšiu šancu úspešného, ak sa podporuje z viacerých strán.

BRATISLAVA. S projektom Hravo ži zdravo sa žiaci 5. ročníkov základných škôl učia nielen zdravému stravovaniu, ale aj to, ako tráviť svoj voľný čas bez mobilu v ruke.

Potravnárska komora Slovenska (PKS), ktorá na Slovensku realizuje kurz zdravého životného štýlu s názvom Hravo ži zdravo, sa

touto formou pripája k iniciatíve Svetového dňa bez mobilu, ktorý v tomto roku pripadol na 6. 2. 2020.

Svetový deň bez mobilu vznikol na návrh francúzskeho spisovateľa Philia Marsoa, ktorý ako prvý napísal knihu o mobile.

„Potravnárska komora Slovenska vyhlasuje od roku 2012 edukačný kurz s názvom Hravo ži zdravo, ktorým chceme deti viesť ku zdravému životnému štýlu, a okrem návodu na zostavenie vyváženého jedálnička ich chceme upozorňovať aj na to, aby svoj čas rozumné rozložili medzi zmysuplné aktivity, medzi ktorými nesmie chýbať ani dostatok pohybu“, hovorí Jana Venhartová, riaditeľka PKS.

Súčasťou kurzu s názvom Hravo ži zdravo je dotazník, na základe ktorého môže získať dôveryhodné informácie o životnom

štýle piatakov. Dotazník je zameraný predovšetkým na stravovacie návyky a na pohybové aktivity u detí. Poskytuje odpovede na otázky, ako dnešné deti trávia voľný čas, či športujú, koľko času trávia pri počítači.

Deň bez mobilu je vynikajúci spôsob na to, ako sa na chvíľu zastaviť a zistiť, čo nás naozaj baví, čo by sme sa chceli dozvedieť – či už z knih alebo z časopisov. Pravdou je, že sa spolu málo rozprávame a často uprednostňujeme skôr hry na mobilných zariadeniach ako tie reálne.

Zo zozbieraných údajov predstaviteľka PKS zistila, že piataci, zapojení do kurzu Hravo ži zdravo, sa pomalicky menia. Meni sa ich vnímanie zdravého životného štýlu, pretože čas, strávený po škole, venujú predovšetkým športu, na čo pripadá 37,86 percenta z času. Dru-

(e-knha), zameraná na odbornú problematiku pre odbor agromechatronik, ktoré budú v tlačenej, ale aj v elektronickej forme dostupné ako pre učiteľov, majstrov odbornej výchovy, ale aj žiakov daného odboru. Učebnica sa bude využívať pri výučbe odborných predmetov – stroje a zariadenia v poľnohospodárstve, technológia opráv poľnohospodárskej techniky, strojnictvo, strojárstva technológia a agromechatronika.

Pri vypracovaní odborných textov budú využívané dlhodobé praktické skúsenosti ľudí z praxe, ktorí sa zaoberajú danou problematikou. Pri písaní učebných textov budeme spolupracovať s partnermi, ktorí majú v danej oblasti skúsenosti.

Táto učebná pomôcka pomôže učiteľom, majstrom odbornej výchovy zorientovať sa v danej problematike, ktorá sa na Slovensku je zatiaľ veľmi málo dostupná a zároveň – keďže bude preložená do ďalších jazykov – poskytnie kvalitný vzdelávací materiál pre ďalšie inštitúcie – nielen vzdelávacie, ale aj pre firmy, zaoberajúce sa výrobou, predajom a servisom poľnohospodárskej techniky.

V rámci celoživotného vzdelávania bude slúžiť aj pre zamestnancov týchto firiem.

hou najčastejšou aktivitou (22,42 percenta) je príprava do školy, a 13,63 percenta z celkového času pári zúčastní sa na príprave na školu. K leňošnému sa priznalo 7,84 percenta piatakov.

Z priekskumu projektu Hravo ži zdravo vyplýva aj to, ako dlho tráva piataci pred televízorom či za počítačom. Viac ako 5 hodín denne presedi pred televíznym prijímačom či za počítačom 7,61 percenta žiakov, 3 až 4 hodiny 19,34 percenta žiakov a 1 až 2 hodiny až 65,26 percenta zo všetkých žiakov.

Z Medzinárodnej štúdie o zdraví a so zdravím súvisiacom správaní sa 11-, 13- a 15-ročných školákov, ktorá sa v 43 krajinách v spolupráci so Svetovou zdravotníckou organizáciou uskutočňuje už od roku 1983 vyplýva, že 70 percent zo školákov nemá ani 60 minút pohybu denne.

(tuh)